

dr hab. Katarzyna Parys, prof. UP

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Polskie Towarzystwo Diagnostyki Edukacyjnej

Efektywność działania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w zależności od właściwości wykonywanych zadań

Jednym z czynników warunkujących motywację ucznia do pracy są właściwości realizowanych zadań szkolnych. Zarówno stopień trudności, jak i atrakcyjność zadania decydują o chęci podejmowania wysiłku, zaangażowaniu w działanie, co w rezultacie przekłada się na efektywność pracy. Zadanie nieodpowiednio dostrójone, przerastające lub zaniżające faktyczne możliwości ucznia, powodują zakłócenie prowadzące do porażki, do bierności, do studzenia aspiracji, w dalszej konsekwencji skutkują **kształtowaniem i umacnianiem nieadekwatnej samooceny**. Zakłócenie tego rodzaju może być doświadczeniem każdego ucznia, jednak szczególnie często wpisuje się w szkolne życiorysy uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.

Zarówno stopień trudności wymagań stawianych uczniowi, jak i poziom zainteresowania przejawianego względem podejmowanych działań, to czynniki trudno poddające się obiektywizacji. Zadania, które dla jednych okazują się trudne, w odbiorze innych osób mogą być oceniane jako łatwe. Podobna nieoczywistość dotyczy oceny atrakcyjności zadania, stąd te same działania mogą wzbudzać zainteresowanie, wyzwać ciekawość poznawczą uczniów bądź też być postrzegane jako obojętne, czy wręcz nużące.

W referacie przedstawione zostaną rozważania i refleksje odnoszące się do właściwości zadań wykorzystywanych w procesie diagnozy uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim. Ponadto zaakcentowany zostanie fakt wewnętrznego zróżnicowania wspomnianej grupy osób. Pomijanie tego może prowadzić do nadmiernej generalizacji i niebezpieczeństwa stereotypowego postrzegania. Pretekstem do podjęcia wspomnianych rozważań stały się rezultaty badawcze uzyskane podczas zrealizowanych działań dotyczących diagnozy zdolności twórczych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim (Parys 2006, 2013).

Bibliografia

- Parys K., *Dylematy dotyczące pomiaru zdolności twórczych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim*, [w:] J. Baran, S. Olszewski (red.), *Świat pełen znaczeń – kultura i niepełnosprawność*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2006.
- Parys K., *Przestrzeń dla kreatywności uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2013.